

T.C.
TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
KAMU DENETÇİLİĞİ KURUMU
(OMBUDSMANLIK)

SAYI : 2026/9225-S.26.12886
BAŞVURU NO : 2026/7164
KARAR TARİHİ : 03/06/2026

RET KARARI

BAŞVURAN : [REDACTED], TCKN: [REDACTED]
Adres: [REDACTED]
[REDACTED]

BAŞVURUYA KONU İDARE : MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
BAŞVURUNUN KONUSU : Başvuranın, çocuğunun eğitim bilgilerine erişim talebi hakkındadır.
BAŞVURU TARİHİ : 15/03/2026

I. BAŞVURANIN İDDİA VE TALEPLERİ

1. Başvuran Kurumumuza yaptığı başvuruda özetle; [REDACTED] İlkokulu Müdürlüğü'nün 13.03.2026 tarihli [REDACTED] sayılı yazısıyla, Anayasa, Türk Medeni Kanunu ve yerleşik Yargıtay içtihatlarını göz ardı ederek çocuğunun eğitim sürecini takip etme ve pedagojik ihtiyaçlarını destekleme hakkını velayet sahibi annenin keyfi rızasına bağladığını, bu nedenle okul müdürlüğünün hukuka aykırı işlem tesis ettiğini ileri sürerek söz konusu ret işleminin iptalini, eğitim ve rehberlik sürecine ilişkin bilgi alma hakkı önündeki "veli onayı" engelinin kaldırılmasını ve okul yönetimi hakkında idari inceleme başlatılmasını talep etmektedir.

II. İDARENİN BAŞVURUYA İLİŞKİN AÇIKLAMALARI

2. Başvuranın talebi hakkında Gölcük Kaymakamlığı İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü Değirmendere [REDACTED] İlkokulu Müdürlüğü tarafından verilen 13.03.2026 tarih ve [REDACTED] sayılı cevapta özetle;

2.1. 09.03.2026 tarihinde Müdürlüğe verilen dilekçe doğrultusunda kayıtlarda öğrenci velisi olarak gözüken anne ile iletişim kurulduğu ve talep hakkında kendisinin bilgilendirildiği, kendisinin 12.03.2026 tarihinde müdürlüğe vermiş olduğu dilekçesinde; 26.05.2023-06.11.2025 tarihli İstanbul Anadolu 6. Aile Mahkemesi kararına göre velayetin kendisinde olduğunu belirttiği ve velayetin bir örneğini Müdürlüğe ibraz ettiği,

2.2. Okul Öncesi ve İlköğretim Kurumları Yönetmeliği'nin 17. maddesinde öğrenci velisi ile ilgili müdürlüğünün alacağı tedbirler hakkında düzenleme yapıldığı, 17. maddenin birinci bendinin "Eğitim ve öğretim süresince her öğrencinin bir velisi bulunur. Öğrenci velisi, öğrencinin anne, baba veya yasal sorumluluğunu üstlenen kişidir." şeklinde düzenlendiği, öğrenci velisinin kim olabileceğinin belirlendiği, beşinci bendinde ise "Öğrenci velayeti konusunda anlaşmazlık hâllerinde, yargı kararına göre işlem yapılır. Velayete ilişkin yargılama sürecinin devam ettiği durumlarda ise okul kayıtları esas alınır." hükmüne yer verildiği,

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

2.3. Annenin müdürlüğe vermiş olduğu belgelerden, öğrencinin yasal sorumluluğunu kendisinin üstlendiğinin açıkça ortaya konulduğu, okul yönetimi olarak öğrenci hakkındaki her türlü iş ve işlemlerde karar yetkisine sahip olan öğrenci velisinin taleplerinin dikkate alınacağı, öğrenci velisinin dilekçede yer alan taleplerin karşılanmasına izin vermemiş olması nedeniyle taleplerin karşılanamayacağı, taleplerle ilgili yeni bir gelişme olması ya da adli makamlar tarafından yeni bir karar verilmesi durumunda müdürlüğe bilgi verilebileceği ifade edilmiştir.

III. İLGİLİ MEVZUAT

3. Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın:

3.1. “*Özel hayatın gizliliği*” kenar başlıklı 20. maddesinde; “*Herkes, özel hayatına ve aile hayatına saygı gösterilmesini isteme hakkına sahiptir. Özel hayatın ve aile hayatının gizliliğine dokunulamaz.*”

3.2. “*Ailenin korunması ve çocuk hakları*” başlıklı 41. maddesinde; “*Aile, Türk toplumunun temelidir ve eşler arasında eşitliğe dayanır.*

Devlet, ailenin huzur ve refahı ile özellikle ananın ve çocukların korunması ve aile planlamasının öğretimi ile uygulanmasını sağlamak için gerekli tedbirleri alır, teşkilatı kurar.

Her çocuk, korunma ve bakımdan yararlanma, yüksek yararına açıkça aykırı olmadıkça, ana ve babasıyla kişisel ve doğrudan ilişki kurma ve sürdürme hakkına sahiptir.

Devlet, her türlü istismara ve şiddete karşı çocukları koruyucu tedbirleri alır.”,

3.3. “*Dilekçe, bilgi edinme ve kamu denetçisine başvurma hakkı*” başlıklı 74. maddesinde; “*...Herkes, bilgi edinme ve kamu denetçisine başvurma hakkına sahiptir.*

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına bağlı olarak kurulan Kamu Denetçiliği Kurumu idarenin işleyişiyle ilgili şikâyetleri inceler...”,

3.4. “*Milletlerarası andlaşmaları uygun bulma*” başlıklı 90. maddesinde “*Türkiye Cumhuriyeti adına yabancı devletlerle ve milletlerarası kuruluşlarla yapılacak andlaşmaların onaylanması, Türkiye Büyük Millet Meclisinin onaylamayı bir kanunla uygun bulmasına bağlıdır.(...) Türk kanunlarına değişiklik getiren her türlü andlaşmaların yapılmasında birinci fıkra hükmü uygulanır. (...) Usulüne göre yürürlüğe konulmuş Milletlerarası andlaşmalar kanun hükmündedir. Bunlar hakkında Anayasaya aykırılık iddiası ile Anayasa Mahkemesine başvurulamaz. (Ek cümle: 7/5/2004-5170/7 md.) Usulüne göre yürürlüğe konulmuş temel hak ve özgürlüklere ilişkin milletlerarası andlaşmalarla kanunların aynı konuda farklı hükümler içermesi nedeniyle çıkabilecek uyuşmazlıklarda milletlerarası andlaşma hükümleri esas alınır.”*

4. Birleşmiş Milletler Çocuk Haklarına Dair Sözleşme'nin;

4.1. 3. maddesinde; “*1. Kamusal ya da özel sosyal yardım kuruluşları, mahkemeler, idari makamlar veya yasama organları tarafından yapılan ve çocukları ilgilendiren bütün faaliyetlerde, çocuğun yararı temel düşüncedir.*

2. Taraf Devletler, çocuğun ana-babasının, vasilerinin ya da kendisinden hukuken sorumlu olan diğer kişilerin hak ve ödevlerini de göz önünde tutarak, esenliği için gerekli bakım ve korumayı sağlamayı üstlenirler ve bu amaçla tüm uygun yasal ve idari önlemleri alırlar...”

4.2. 5. maddesinde; “*Taraf Devletler, bu Sözleşmenin çocuğa tanıdığı haklar doğrultusunda çocuğun yeteneklerinin geliştirilmesi ile uyumlu olarak, çocuğa yol gösterme ve onu yönlendirme konusunda ana-babanın, yerel gelenekler öngörüyorsa uzak aile veya topluluk üyelerinin, yasal vasilerinin veya çocuktan hukuken sorumlu öteki kişilerin sorumluluklarına, haklarına ve ödevlerine saygı gösterirler.”*

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

4.3. 6. maddesinin ikinci fıkrasında; “2. Taraf Devletler, çocuğun hayatta kalması ve gelişmesi için mümkün olan azami çabayı gösterirler.”

4.4. 9. maddesinde; “1. Yetkili makamlar uygulanabilir yasa ve usullere göre ve temyiz yolu açık olarak, ayrılığın çocuğun yüksek yararına olduğu yolunda karar vermedikçe, Taraf Devletler, çocuğun; ana-babasından, onların rızası dışında ayrılmamasını güvence altına alırlar. Ancak, ana-babası tarafından çocuğun kötü muameleye maruz bırakılması ya da ihmâl edilmesi durumlarında ya da ana-babanın birbirinden ayrı yaşaması nedeniyle çocuğun ikametgâhının belirlenmesi amacıyla karara varılması gerektiğinde, bu tür bir ayrılık kararı verilebilir.

2. Bu maddenin birinci fıkrası uyarınca girişilen her işlemde, ilgili bütün taraflara işleme katılma ve görüşlerini bildirme olanağı tanınır.

3. Taraf Devletler, ana-babasından veya bunlardan birinden ayrılmasına karar verilen çocuğun, kendi yüksek yararına aykırı olmadıkça, ana babanın ikisiyle de düzenli bir biçimde kişisel ilişki kurma ve doğrudan görüşme hakkına saygı gösterirler.

4. Böyle bir ayrılık, bir Taraf Devlet tarafından girişilen ve çocuğun kendisinin ana veya babasının veya her ikisinin birden tutuklanmasını, hapsini, sürgünü, sınır dışı edilmesini veya ölümünü (ki buna devletin gözetimi altında iken nedeni ne olursa olsun meydana gelen ölüm dahildir) tevlit eden herhangi benzer bir işlem sonucu olmuşsa, bu Taraf Devlet, istek üzerine ve çocuğun esenliğine zarar vermemek koşulu ile; ana-babaya, çocuğa veya uygun olursa, ailenin bir başka üyesine, söz konusu aile bireyinin ya da bireylerinin bulunduğu yer hakkında gereken bilgiyi verecektir. Taraf Devletler, böyle bir istemin başlı başına sunulmasının ilgili kişi veya kişiler bakımından aleyhe hiç bir sonuç yaratmamasını ayrıca taahhüt ederler.”

4.5. 18. maddesinde; “1. Taraf Devletler, çocuğun yetiştirilmesinde ve gelişmesinin sağlanmasında ana-babanın birlikte sorumluluk taşıdıkları ilkesinin tanınması için her türlü çabayı gösterirler. Çocuğun yetiştirilmesi ve geliştirilmesi sorumluluğu ilk önce ana-babaya ya da durum gerektiriyorsa yasal vasilere düşer. Bu kişiler her şeyden önce çocuğun yüksek yararını göz önünde tutarak hareket ederler.

2. Bu Sözleşme’de belirtilen hakların güvence altına alınması ve geliştirilmesi için Taraf Devletler, çocuğun yetiştirilmesi konusundaki sorumluluklarını kullanmada ana-baba ve yasal vasilerin durumlarına uygun yardım yapar ve çocukların bakımı ile görevli kuruluşların, faaliyetlerin ve hizmetlerin gelişmesini sağlarlar.

3. Taraf Devletler, çalışan ana-babanın, çocuk bakım hizmet ve tesislerinden, çocuklarının da bu hizmet ve tesislerden yararlanma hakkını sağlamak için uygun olan her türlü önlemi alırlar.”

5. Çocuklarla Kişisel İlişki Kurulmasına Dair Avrupa Sözleşmesi’nin:

5.1. “Çocuk ile ana ve babası arasında kişisel ilişki” başlıklı 4. maddesinde; “1) Bir çocuk ile ana ve babası birbirleriyle düzenli şekilde kişisel ilişkiyi elde etmek ve sürdürmek hakkına sahiptirler.

2) Bu tür kişisel ilişki, çocuğun sadece yüksek yararları gerektirdiği takdirde, kısıtlanabilir veya engel olunabilir.

3) Çocuğun, gözetim olmaksızın ana veya babasından birisiyle kişisel ilişkisinin sürdürülmesi, onun yüksek yararına değilse, ana veya babasıyla gözetim altında kişisel ilişki kurma imkânı ya da diğer şekillerde ilişki kurma imkânı da öngörülebilecektir.”

5.2. “Çocuğun bilgilendirilme, danışılma ve görüşlerini ifade etme hakkı” başlıklı 6. maddesinde; “1) İç hukukuna göre yeterli ayırt edebilme yeteneğine sahip olduğu kabul edilen bir çocuk kendi yüksek yararlarına açıkça aykırı olmadıkça aşağıdaki haklara sahip olacaktır:

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

- ilgili tüm bilgileri almak;
- danışılmak;
- görüşlerini ifade etmek.

2) Çocuğun, söz konusu görüşleri ile anlaşılabilir istek ve duygularına gereken önem verilecektir.”

5.3. “Kişisel ilişkiler ile ilgili uyuşmazlıkların çözümü” başlıklı 7. maddesinde; “Kişisel ilişkiler ile ilgili uyuşmazlıkların çözümünde adli makamlar aşağıdaki tüm uygun tedbirleri alacaklardır:

- Ana ve babanın her ikisinin çocuklarıyla düzenli şekilde kişisel ilişki kurulmasının ve sürdürülmesinin çocuk ve her ikisi yönünden taşıdığı önem hakkında bilgilendirilmelerini sağlamak;
- Ana ve baba ile çocukla aile bağları olan diğer şahısları kişisel ilişki kurulması konusunda, özellikle uyuşmazlığın çözümü için aile arabuluculuğu ve diğer yöntemlere başvurmak suretiyle dostane çözüme ulaşmaları için teşvik etmek;
- Karar vermeden önce, çocuğun yüksek yararlarına uygun bir karar vermek için, özellikle velayet sorumluluğuna sahip olanlardan yeterli bilgilerin alınmasını sağlamak ve gerektiğinde, diğer ilgili kurum ve kişilerden ek bilgiler temin etmek.”

6. 4721 sayılı Türk Medeni Kanunu’nun;

6.1. “Hakimin Takdir Yetkisi” başlıklı 182. maddesinde; “Mahkeme boşanma veya ayrılığa karar verirken, olanak buldukça ana ve babayı dinledikten ve çocuk vesayet altında ise vasinin ve vesayet makamının düşüncesini aldıktan sonra, ana ve babanın haklarını ve çocuk ile olan kişisel ilişkilerini düzenler.

Mahkeme, kararında kişisel ilişki düzenlemesinin gereklerinin yerine getirilmemesi hâlinde, çocuğun menfaatine aykırı olmamak kaydıyla velayetin değiştirilebileceğini ihtar eder.

Velâyetin kullanılması kendisine verilmeyen eşin çocuk ile kişisel ilişkisinin düzenlenmesinde, çocuğun özellikle sağlık, eğitim ve ahlâk bakımından yararları esas tutulur. Bu eş, çocuğun bakım ve eğitim giderlerine gücü oranında katılmak zorundadır.

Hâkim, istem hâlinde irat biçiminde ödenmesine karar verilen bu giderlerin gelecek yıllarda tarafların sosyal ve ekonomik durumlarına göre ne miktarda ödeneceğini karara bağlayabilir.”

6.2. 185. maddesinin ikinci fıkrasında; “Eşler, bu birliğin mutluluğunu elbirliğiyle sağlamak ve çocukların bakımına, eğitim ve gözetimine beraberce özen göstermekle yükümlüdürler.”

6.3. 323. maddesinde; “Ana ve babadan her biri, velâyeti altında bulunmayan veya kendisine bırakılmayan çocuk ile uygun kişisel ilişki kurulmasını isteme hakkına sahiptir.”

6.4. 326. maddesinin üçüncü fıkrasında; “Çocuk ile kişisel ilişkiye yönelik bir düzenleme yapıncaya kadar, velâyet hakkına sahip veya çocuk kendisine bırakılmış kişinin rızası dışında kişisel ilişki kurulamaz.”

6.5. 336. maddesinin ikinci fıkrasında; “Ortak hayata son verilmiş veya ayrılık hâli gerçekleşmişse hâkim, velâyeti eşlerden birine verebilir.”

7. 6328 sayılı Kamu Denetçiliği Kurumu Kanunu’nun “Kurumun görevi” başlıklı 5. maddesinin birinci fıkrasında; “Kurum, idarenin işleyişi ile ilgili şikâyet üzerine, idarenin her türlü eylem ve işlemleri ile tutum ve davranışlarını; insan haklarına dayalı adalet anlayışı içinde, hukuka ve hakkaniyete uygunluk yönlerinden incelemek, araştırmak ve idareye önerilerde bulunmakla görevlidir.”,

düzenlemeleri yer almaktadır.

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

IV. KAMU DENETÇİSİ FATMA BENLİ YALÇIN'IN KAMU BAŞDENETÇİSİNE ÖNERİSİ

8. Kamu Denetçisi tarafından dosya kapsamında yapılan değerlendirme neticesinde, başvuru konusuna ilişkin “Ret Karar Önerisi” Kamu Başdenetçisine sunulmuştur.

V. DEĞERLENDİRME VE GEREKÇE

A. Hukuka, Hakkaniyete ve İnsan Haklarına Uygunluk Yönünden Değerlendirme

9. Başvuran özetle, velayeti kendisinde olmayan çocuğunun eğitim ve gelişimiyle ilgili süreçleri takip etme talebinin reddedilmesinin hukuka aykırı olduğu iddiasıyla Kurumumuza başvurmuştur.

10. İdare ise öğrenci velisi olarak görünen anne ile iletişim kurulduğunu ve talep hakkında bilgilendirildiğini, annenin 12.03.2026 tarihli dilekçesinde 26.05.2023-06.11.2025 tarihli İstanbul Anadolu 6. Aile Mahkemesi kararına göre velayetin kendisinde olduğunu belirttiğini ve bu kararın bir örneğini müdürlüğe ibraz ettiğini, Okul Öncesi ve İlköğretim Kurumları Yönetmeliği'nin 17. maddesi uyarınca öğrenci velisinin kim olduğunun belirlenmiş olduğunu ve anlaşmazlık hâllerinde yargı kararına göre işlem yapılacağını, velayetin devam eden yargılama sürecinde ise okul kayıtlarının esas alınacağını, dolayısıyla öğrencinin yasal sorumluluğunu anne üstlendiği için okul yönetimi olarak tüm iş ve işlemlerde karar yetkisinin öğrencinin velisine ait olduğunu, velinin dilekçedeki taleplerin karşılanmasına izin vermemesi nedeniyle söz konusu taleplerin yerine getirilemeyeceğini ve yeni bir gelişme ya da adli makamlarca verilecek karar durumunda müdürlüğe bilgi verilebileceğini ifade etmiştir.

11. Öncelikle taraflar boşandığında mahkeme kararı ile velayeti kendisine verilmemiş olan tarafın velayet kendisinde olan ebeveynin rızasıyla müşterek çocukların bilgilerine erişilmesi mümkündür. Bunun için sistemde mahkemece velayet kendisinde olan ebeveynin izin vermesi yeterlidir. Başvuran velayet kendisinde olan ebeveynin rızası hilafına idareden mahkeme kararında yer almayan yetkiyi kullanmasını talep etmektedir. Bu durum, her iki ebeveynin kendilerinin çözmesi, çözemedikleri durumda Mahkemenin çocuğun üstün yararı uyarınca karar tesis etmesi gereken bir konudur. Birleşmiş Milletler Çocuk Haklarına Dair Sözleşme'nin 3. maddesi uyarınca çocukları ilgilendiren bütün faaliyetlerde temel ilke çocuğun üstün yararadır. Bu ilke ile ebeveynlerin hak ve menfaatlerinden bağımsız olarak çocuğun fiziksel, ruhsal ve sosyal gelişiminin korunması amaçlanır. Bu kapsamda, Çocuk Haklarına Dair Sözleşmesi'nin 9. maddesi, Çocuklarla Kişisel İlişki Kurulmasına Dair Avrupa Sözleşmesi 4. maddesi ve Anayasa'nın 41. maddesinde, çocuğun yüksek yararına aykırı olmadıkça anne ve babasıyla kişisel ve doğrudan ilişki kurma ve sürdürme hakkına sahip olduğu düzenlenmiştir.

12. Velayet; anne ve/veya babaya, çocuğun kişilik haklarını, bedensel ve ruhsal gelişimini, eğitimini, bakım ve korunmasını sağlama konusunda verilen ve niteliği itibarıyla yalnızca bir hak olmayıp aynı zamanda bir görev ve yükümlülük olarak kabul edilen bir hukuki kurumdur. Çocuğun menfaatlerini koruma ve geliştirme amacına hizmet eden velayet, çocuğun üstün yararı ilkesine dayalı bir düzenlemedir. Türk Medeni Kanunu'nun 336. maddesi uyarınca evliliğin sona ermesi halinde velayet, eşlerden birine verilmektedir. Bu bağlamda, velayet kendisine bırakılan ebeveyn, çocuğun fiziksel, duygusal, zihinsel ve ahlaki gelişimini en iyi şekilde destekleyecek kararları almakla yükümlüdür.

13. TMK'nın 182. maddesi uyarınca boşanma veya ayrılık hâlinde, velayet kendisine bırakılmayan eş ile çocuk arasındaki kişisel ilişkinin hâkim tarafından düzenleneceği; bu düzenlemede çocuğun sağlık, eğitim ve ahlaki yararlarının esas alınacağı hüküm altına alınmıştır. Bu düzenlemenin amacı, evlilik birliği süresince kurulan ebeveyn-çocuk ilişkisinin boşanma sonrasında da devamını sağlamaktır. Nitekim velayet hakkı kendisine verilmeyen ebeveynin, çocuğun gelişim sürecine ilişkin bilgi sahibi olma ve onunla duygusal bağını sürdürme isteği, hem ebeveynin hem de çocuğun temel haklarından biri olarak kabul edilmektedir (ERLÜLE, Fulya, “Yargıtay Kararları Çerçevesinde Velayetin Kullanılmasına Yetkili

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

14. TMK'nın 323. maddesi de ana ve babadan her birine, velayeti altında bulunmayan çocukla uygun kişisel ilişki kurulmasını isteme hakkı tanımaktadır. 326. maddesinin üçüncü fıkrasına göre ise çocuğun velayetinin kendisine bırakılmadığı ebeveyn ile çocuk arasında kişisel ilişki kurulması, ancak mahkeme kararıyla mümkündür. Hâkim tarafından kişisel ilişki kurulmasına dair bir karar verilmedikçe velayet hakkına sahip olan ebeveynin rızası olmadan idarenin aksi yönde işlem yapma yetkisi bulunmamaktadır.

15. Velayet hakkı elinde olmayan ebeveynin çocuğun eğitimi ile ilgili bilgi alma isteği anlaşılır olup bu durum özel olarak teşvik edilmeli, tarafların anlaşması için çaba gösterilmedi. Ancak taraflar anlaşamadığında, bu erişimin ancak yargı kararı ya da velayet sahibi ebeveynin onayıyla yapılabilmesi, çocuğun üstün yararının korunması, kişisel verilerin güvenliği ve özel hayatın gizliliği ilkeleriyle uyumludur. Çocuğun eğitimi ile ilgili tüm kararların alınmasında ve işlemlerin yürütülmesinde belirleyici olan ilke çocuğun üstün yararıdır. Bu ilke hem ulusal mevzuatla hem de uluslararası sözleşmelerle güvence altına alınmıştır. Aynı şekilde Birleşmiş Milletler Çocuk Haklarına Dair Sözleşme hükümlerinde de çocuğun hem anne hem babasıyla ilişki kurma hakkı korunmuş, bununla birlikte bu ilişkinin nasıl ve ne şekilde kurulacağı yine çocuğun yararı temelinde belirlenmiştir. Bu kapsamda, her ne kadar velayet üzerinde bulunmayan ebeveynin bilgi alma hakkı önemli olsa da bu hakkın sınırları çocuğun güvenliği, yüksek yararı ve velayet düzenlemesiyle belirlenmelidir.

16. Çocukla kişisel ilişki kurma hakkı, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi ve Anayasa Mahkemesi içtihatlarında özel hayata ve aile hayatına saygı hakkı çerçevesinde değerlendirilmektedir. AİHM'e göre; aile hayatına saygı hakkı kapsamındaki negatif ve pozitif yükümlülükler arasındaki sınırları kesin biçimde tanımlamak mümkün değildir. Bu nedenle ilgili makamlar her iki yükümlülük çerçevesinde belirli bir takdir alanına sahiptir ve özellikle her iki durumda da kamusal makamlarca olayın bağlamı ve müdahalenin türüne göre birey menfaatleri ile toplum menfaatleri ve çocuk ile ebeveyn menfaatleri arasında adil bir denge kurulmasına özen gösterilmesi gerekmektedir. Bu dengenin tesisinde de niteliği gereği çocuğun menfaatlerine özel bir önem verilmelidir. (Bkz: *Hokkanen/Finlandiya, B.No: 19823/92, 23.09.1994, §55; Hoppe/Almanya, §49*).

17. Aile hayatına saygı hakkına yönelik negatif ve pozitif yükümlülükler yerine getirilirken olayın bağlamı ve müdahalenin türüne göre, birey menfaatleri ile toplum menfaatleri ve çocuk ile ebeveyn menfaatleri arasında adil bir denge kurulmasına özen gösterilmesi gerekmektedir. Alınan tedbirler, çocuğun eğitimi, sağlığı ve ahlaki ile çocuk ve ebeveynin hak ve özgürlüklerini koruyacak şekilde tasarlanmalı ve bu dengenin tesisinde şüphesiz öncelikli olarak “*çocuğun menfaatleri*” dikkate alınmalıdır (*Kamu Denetçiliği Kurumu, Başvuru No: 2017/132, 12.12.2017, §40*).

18. Velayetin anne ya da baba taraflardan birine erilmiş olması ve diğer ebeveyn ile çocuk arasındaki kişisel ilişkinin mahkeme kararıyla düzenlenmiş bulunması karşısında, çocuğa ilişkin bilgi paylaşımının kapsamı ve sınırlarının da velayet düzenlemesi ve yargı kararları çerçevesinde belirlenmesi gerekmektedir. Öte yandan, çocuğun üstün yararı ilkesi gereğince çocuğa ilişkin kişisel verilerin korunması, özel hayatın gizliliğinin sağlanması ve eğitim sürecine ilişkin işlemlerin velayet hakkına sahip ebeveynin sorumluluğunda yürütülmesi esastır. Bu bağlamda, velayet hakkı bulunmayan ebeveynin çocuğun eğitimine ilişkin bilgilere erişiminin, ancak mahkeme kararı ya da velayet sahibi ebeveynin açık rızasıyla mümkün olabileceği için idarenin bu çerçevenin dışına çıkarak tek taraflı bir işlem tesis etmesinin hukuken imkan dahilinde değildir.

19. Kurumumuzca yapılan değerlendirme neticesinde; çocuğun velayetinin mahkeme kararı ile anneye verildiği, eğitim bilgilerinin diğer ebeveyne verilmesi konusunda karar verme yetkisinin velayet kendisinde

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

olan tarafta olduğu, velayet hakkı bulunmayan ebeveynin eğitim bilgilerine erişiminin ya da okulda görüşmesinin mahkeme velayet hakkı kendisine verilen ebeveynin onayına bağlı tutulmasının, yürürlükteki mevzuata ve çocuğun üstün yararı ilkesine uygun olduğu, ebeveynlerin boşanması gerçekleştiğinde annelik ve babalık sıfatları ile çocukları ile olan ilişkilerinin devam etmesi gerekse de kişisel ilişkinin öncelikle tarafların kendi aralarında anlaşması ile mümkün olduğu, ancak velayet kendisinde bırakılan tarafın onayının olmaması halinde çocukların yüksek yararı dikkate alınarak mahkeme tarafından tesis edileceği, bu talep kişisel ilişkiye karar veren mahkemeye sunulduğunda mahkemenin gerekli görürse pedagog ve sosyal inceleme raporu almak suretiyle karar tesis edeceği, buna karşın ebeveynlerin anlayamadığı bir konuda velayet kendisinde olan tarafın rızası halefine idarenin aksi yönde karar verme yetkisinin mevcut olmadığı, bu nedenlerle İdarenin işleminde hukuka veya hakkaniyete aykırılık bulunmadığı tespit edilmiştir.

B. İyi Yönetim İlkeleri Yönünden Değerlendirme

20. 28.03.2013 tarihli ve 28601 mükerrer sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin “İyi yönetim ilkeleri” başlıklı 6. maddesinde; “Kurum, inceleme ve araştırma yaparken idarenin, insan haklarına dayalı adalet anlayışı içinde; kanunlara uygunluk, ayrımcılığın önlenmesi, ölçülülük, yetkinin kötüye kullanılmaması, eşitlik, tarafsızlık, dürüstlük, nezaket, şeffaflık, hesap verilebilirlik, haklı beklentiye uygunluk, kazanılmış hakların korunması, dinlenilme hakkı, savunma hakkı, bilgi edinme hakkı, makul sürede karar verme, kararların gerekçeli olması, karara karşı başvuru yollarının gösterilmesi, kararın geciktirilmeksizin bildirilmesi, kişisel verilerin korunması gibi iyi yönetim ilkelerine uygun işlem ve eylem ile tutum veya davranışta bulunup bulunmadığını gözetir ve iyi yönetim ilkelerine uyar.” şeklinde yer alan ilkeler yönünden yapılan değerlendirme neticesinde; “karara karşı başvuru yollarının gösterilmesi” ilkesine uyulmadığı anlaşılmış olup idareye bahse konu ilkelere uygun davranması önerilmektedir.

VI. HAK ARAMA ÖZGÜRLÜĐÜNE İLİŞKİN AÇIKLAMA,

21. 6328 sayılı Kanun’un 21. maddesinin birinci fıkrası uyarınca, bu Ret Kararının başvurana tebliğ tarihinden itibaren ilgili idare işlemine karşı (varsa) dava açma süresinden kalan süre işlemeye devam edecek olup görevli ve yetkili mahkemelerde yargı yolu açıktır.

VII. KARAR

Açıklanan gerekçelerle **BAŞVURUNUN REDDİNE;**

Kararın **BAŞVURANA** ve **MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĐINA** tebliğine;

Türkiye Cumhuriyeti Kamu Başdenetçisince karar verildi.

Mehmet AKARCA
Kamu Başdenetçisi

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.